

UCHWAŁA NR XXIII/205/2017
RADY MIEJSKIEJ W ZABŁUDOWIE
z dnia 21 lutego 2017 r.

**w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Program Aktywności
Lokalnej dla Gminy Zabłudów na lata 2017-2022”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. - Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. - Dz.U.2016.930 z późn. zmianami) Rada Miejska w Zabłudowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji lokalny program pomocy społecznej pod nazwą "Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Zabłudów na lata 2017-2022", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Zabłudowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Zabłudów na lata 2017-2022”.

Spis treści

Wstęp	3
Słownik pojęć	6
Charakterystyka obszaru objętego wsparciem	7
Cele programu	7
Miejsce i czas realizacji Programu.	8
Założenia Programu	8
Odbiorcy programu	8
Metody pracy wykorzystane do realizacji programu	8
Zidentyfikowane zasoby.	9
Kierunki działań planowane w programie aktywności lokalnej.	9
Rezultaty programu aktywności lokalnej.	10
Realizatorzy programu.	10
Finansowanie programów.	11
Monitoring i ewaluacja.	11

Wstęp

Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest jednym z podstawowych celów polityki społecznej prowadzonej przez rząd we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest możliwe dzięki budowie systemu aktywnej integracji. Jednym z narzędzi służących realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej jest tworzenie i wdrażanie Programów Aktywności Lokalnej (PAL).

Program Aktywności Lokalnej to szereg działań realizowanych na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Działania te mają na celu udzielenie wsparcia ukierunkowanego na zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, zwłaszcza grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Założenia niniejszego programu wynikają z analizy problemów społecznych występujących na terenie Gminy Zabłudów, ale także stanowią uzupełnienie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Zabłudów na lata 2014-2022.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, takich jak:

1. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski, której celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowania w ludzi oraz zwalczania wykluczenia społecznego. Działania określone w Strategii Integracji Społecznej dla Polski mają przyczynić się do wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy. Cele mają być osiągnięte m.in. przez: – angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych oraz dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego, – zachęcanie wszystkich obywateli do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowanie w walce przeciw społecznemu wykluczeniu.

2. Strategia Wspierania Rozwoju Społecznego 2020, która zakłada: „misją polityki publicznej w zakresie rozwoju kapitału społecznego jest: tworzenie, utrzymanie i doskonalenie warunków rozwoju kapitału społecznego w Polsce poprzez wspieranie działań na rzecz aktywności i kreowania obywateli oraz roli współpracy dla dobra wspólnego”.

3. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar Aktywnej integracji- w obszarach: – „zapewnienia rodzinom z dziećmi dostępu do wysokiej jakości usług społecznych, który zwiększy szansę na aktywizację rodziców, – rozwój systemu aktywnej integracji, działającego na rzecz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób, rodzin i środowisk zagrożonych wykluczeniem oraz umożliwiającego godzenie ról społecznych, zawodowych i rodzinnych oraz udział w społeczności lokalnej, – zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, zależnym objęcia przyjaznymi formami opieki oraz formami aktywnego spędzania czasu oraz aktywnego włączania się osób starszych w życie publiczne i zawodowe”

4. Program współpracy Gminy Zabłudów na rok 2015-17 z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz mieszkańców Gminy, który zakłada: – „tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej,

- umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za wspólnotę lokalną,
- poprawę jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych.”

5. Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata 2015-2017 w Gminie Zabłudów, zakłada m. in. zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Cele Programu mają być osiągnięte m.in. przez: – rozwijanie aktywnych form integracji społecznej wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

6. Przyjęte w Programie koncepcje są zgodne również z zapisami: Ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku, która w art. 3 pkt 2 mówi: „zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życia usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”.

7. Gminny program określający systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną na lata 2014-2020.

W wyżej wymienionych dokumentach zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno- gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz instytucji i organizacji działających w ramach i na rzecz społeczności. Wykorzystanie kapitału ludzkiego, zasobów, potencjału, umiejętności i wiedzy, jaką dysponują zarówno indywidualne osoby, ale także społeczności, jako całość, pozwoli na wprowadzenie oczekiwanych zmian w otoczeniu. Umożliwi wprowadzanie nowych rozwiązań wskazanych i akceptowanych przez członków społeczności, których dany problem dotyczy, co podniesie skuteczność i efektywność tych działań. Program Aktywności Lokalnej pozwoli na realizację działań umożliwiających udzielanie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub miejscu pracy, w samoorganizowaniu się i podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej. Kluczowym wyzwaniem jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego poszczególnych osób i grup społecznych.

Jest to zjawisko szczególnie niepokojące, ponieważ ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zagraża wielu osobom i grupom, w tym m.in.:

- osobom długotrwale bezrobotnym,
- niepełnosprawnym,
- rodzinom niezaradnym życiowo,
- rodzinom dysfunkcyjnym,
- matkom samotnie wychowującym dzieci,
- osobom bezdomnym i uzależnionym,
- opuszczającym zakłady karne i placówki penitencjarne,
- dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo,
- dzieciom i młodzieży wychowującym się w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu zgodnie z w/w dokumentami powinny być ukierunkowane na: – ograniczenie obszarów skrajnego ubóstwa – rozbudowanie świadczeń wspierających aktywność, – promocję działań prospołecznych, –

wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej mieszkańców gminy, w szczególności klientów pomocy społecznej, – wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich, – zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów, – wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

Program Aktywności Lokalnej jest zgodny z podstawowymi zasadami życia społecznego, takimi jak:

1. Zasada samopomocy, która przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych, zazwyczaj w ramach niewielkich, nieformalnych grup.
2. Zasada pomocniczości, która oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb z zastrzeżeniem, że w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.
3. Zasada partycypacji, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.
4. Zasada samorządności stanowiąca realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, wyrażająca się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz do tworzenia nowych instytucji w celu skutecznego zaspokojenia potrzeb i realizacji interesów.
5. Zasada wielosektorowości polegająca na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Niezależnie od powyższego rola „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Zabłudów” w bieżącej działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie wynika przede wszystkim z tego, że jest on niezbędnym narzędziem prowadzenia nowoczesnej polityki społecznej na szczeblu lokalnym, a tym samym tworzy niezbędną wartość dodaną wnioskodawcy realizującego projekty w zakresie rozwoju form aktywnej integracji za pomocą programu aktywności lokalnej lub w ramach innych programów.

Program Aktywności Lokalnej kładzie nacisk na aspekt samopomocowy, którego idea polega na wyzwoleniu i wykorzystaniu wewnętrznych zasobów oraz kompetencji osób, grup oraz społeczności lokalnych, siły zewnętrzne (władze samorządowe) natomiast winny wspierać i wzmacniać ten potencjał oraz tworzyć warunki sprzyjające jego rozwojowi.

Ośrodki Pomocy Społecznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 mogą opracowywać projekty pozakonkursowe i pozyskiwać środki z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jednym z narzędzi, które mogą być wykorzystane do realizacji projektu systemowego są programy aktywności lokalnej wzorowane na modelu centrum aktywności lokalnej.

Podstawą prawną programu jest art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie, z którym Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Słownik pojęć.

Użyte w niniejszym programie sformułowania i skróty oznaczają:

1. Wykluczenie społeczne. Oznacza sytuację uniemożliwiającą lub utrudniającą jednostce czy grupie pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej jak również gromadzenie zasobów oraz zdobywanie dochodów w sposób godny. Zjawisko to może dotyczyć w szczególności osób: – które na skutek stereotypów bądź kulturowych uprzedzeń doświadczają przejawów dyskryminacji, – dla których ze względu na niesprawiedliwości, uzależnienia, długotrwałe choroby albo inne cechy indywidualne korzystanie z powszechnych zasobów społecznych staje się utrudnione, – które stają się ofiarami innych osób poprzez np.: przemoc, szantaż itp.

2. Centrum Aktywności Lokalnej (CAL). Metoda pracy w środowisku lokalnym i model instytucji wspierającej rozwój społeczności lokalnej. Ma ona na celu mobilizowanie, ożywienie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnych, poprzez budowanie poczucia przynależności do danego miejsca. Największą grupę wśród instytucji pracujących metodą CAL, stanowią ośrodki pomocy społecznej, którym realizacja tego modelu pracy w praktyce umożliwiła realizację wszystkich metod pracy socjalnej.

3. Program Aktywności Lokalnej (PAL). PAL skierowany jest do konkretnego środowiska lub członków danej społeczności lokalnej i ich otoczenia. Narzędzie to służy realizacji zadań poprzez instytucje pomocy społecznej i powiatowe ośrodki pomocy rodzinie. Program PAL umożliwia realizację działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów grup oraz środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. Organizowanie Społeczności Lokalnej (OSL). Organizowanie społeczności lokalnej to istotny element lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych i wzmacniania spójności społecznej, zwłaszcza w społecznościach, środowiskach i grupach kategoryalnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizowanie społeczności lokalnej, jest metodą pracy, która ma charakter długofalowy i wielowymiarowy, co wiąże się z realizacją m.in. takich zadań jak: – podejmowanie działań ukierunkowanych na aktywizację, integrację oraz edukację grup kategoryalnych (np.: dzieci, młodzież, seniorzy, bezrobotni, niepełnosprawni) oraz całej społeczności lokalnej, w szczególności zaś środowisk zagrożonych społecznym wykluczeniem, które to działania są odpowiedzią na ujawnione w toku diagnozy problemy społeczne i niezaspokojone potrzeby mieszkańców, – budowanie sieci współpracy i urzeczywistniania lokalnego partnerstwa, – rzecznictwo interesów grup i społeczności lokalnych, w szczególności zagrożonych społecznym wykluczeniem, – włączenie działań aktywizująco-integrujących w główny nurt lokalnej polityki społecznej; – realizacja programów aktywności lokalnej, odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnych i grup.

5. Centrum Integracji Społecznej (CIS). Celem działalności CIS jest reintegracja społeczno-zawodowa. CIS to instytucja, która ma charakter edukacyjny, a jednym z elementów edukacji może być praca uczestników w ramach działalności handlowej, usługowej lub wytwórczej. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym mówi wprost, że taka działalność nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. CIS adresuje swoje działania do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy czym grupa tych osób nie jest ściśle określona w przepisach.

Charakterystyka obszaru objętego wsparciem.

Pomoc społeczna jest zespołem działań mających na celu wspomaganie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać,

wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Mieszkańcy Gminy Zabłudów borykają się z wieloma trudnymi problemami dotyczącymi zarówno osoby indywidualnej jak i grupy społecznej. Główne problemy, które dotyczą te osoby to brak aktywności społecznej, brak możliwości do dostępu lub utrudniony dostęp do oferowanych dóbr publicznych, powielanie negatywnych wzorców, niezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bierność w polepszaniu własnej sytuacji życiowej, brak możliwości zatrudnienia, poczucie bezradności a w konsekwencji uzależnienie od pomocy instytucjonalnej.

Wszystkie te problemy mogą stać się przyczyną wykluczenia społecznego. Realizacja Programu Aktywności Lokalnej stworzy warunki do polepszenia sytuacji tych osób, wzmocni ich potencjał oraz zmniejszy ich uzależnienie od instytucji pomocowych. Program Aktywności Lokalnej określa kierunki działań w zakresie Aktywizacji Lokalnej mieszkańców Gminy Zabłudów, mające na celu wzmocnienie podmiotowości obywateli oraz ich wspólnot, jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmocnieniu spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Uzasadnienie realizacji programu Program Aktywności Lokalnej jest odpowiedzią na potrzebę wzmocnienia społeczności lokalnej i grup samopomocowych oraz wspierania ich aktywności w kierunku pokonywania sytuacji trudnych. Program Aktywności Lokalnej, jako narzędzie do realizacji powyższego założenia zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także ich włączenia w życie społeczne, w tym powrót na rynek pracy. Założenia niniejszego programu wynikają z analizy problemów społecznych występujących na terenie Gminy Zabłudów, ale także stanowią uzupełnienie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Zabłudów na lata 2014-2022.

Cele programu Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizowanie polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Gminy Zabłudów ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Cele programu.

Zakłada się, że wśród priorytetowych celów, odnoszących się do społeczności lokalnej, w której realizowany jest środowiskowy PAL:

1. Stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonowania na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych.
3. Promocja działań prospołecznych, edukacja oraz dostęp do informacji o uprawnieniach.
4. Poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych.
5. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
6. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
7. Rozwój osobistych umiejętności, zdolności i poziomu wiedzy umożliwiający wszechstronny rozwój człowieka niezależnie od wieku, płci, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej, ekonomicznej i zawodowej.
8. Integracja społeczna mieszkańców gminy, rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych szczególnie pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
9. Promocja instytucji i organizacji społecznych działających w obszarach kultury, edukacji, sportu i rekreacji.
10. Promocja zdrowego stylu życia oraz zapobieganie uzależnieniom wśród mieszkańców gminy.

Miejsce i czas realizacji Programu.

1. Program realizowany będzie na terenie Gminy Zabłudów. 2. Czas realizacji programu: lata 2017-2022.

Założenia Programu

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego.
2. Wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i społecznych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.

Odbiorcy programu Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do mieszkańców Gminy Zabłudów, w tym:

1. członków społeczności lokalnej,
2. grup i osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności bezrobotnych, nieaktywnych zawodowych lub zatrudnionych, którzy jednocześnie są osobami w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata) korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej,
3. otoczenia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
4. innych grup i środowisk funkcjonujących na terenie gminy, zgodnie z diagnozą społeczną i rozeznaniem potrzeb.

Metody pracy wykorzystane do realizacji programu.

W ramach programu Aktywności Lokalnej przewiduje się zastosowanie następujących metod pracy:

1. Metoda Centrum Integracji Społecznej CAL, której celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowanie, ożywanie i wspieranie rozwoju społeczności lokalnej;
2. Środowiskowa praca socjalna, w ramach programu aktywności lokalnej jest działaniem realizowanym przez pracownika socjalnego lub inną osobę, mającym na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
3. Instrumenty aktywnej integracji, to szereg instrumentów aktywizujących z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o których mowa w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020.
4. Działania o charakterze środowiskowym, to inicjatywy integrujące obejmujące między innymi, wsparcie działań indywidualnych oraz programów środowiskowych, np. spotkania z grupami docelowymi, badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, konsultacje, debaty, organizowanie i inspirowanie do udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności działania o charakterze, integracyjnym, edukacyjnym, kulturowym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

Zidentyfikowane zasoby.

1. Znajomość potrzeb i problemów społecznych poprzedzona dokonywaniem bieżącej analizy i oceny zjawisk oraz procesów społecznych.
2. Profesjonalny i wykwalifikowany zespół pracowników socjalnych.
3. Chęć współpracy ze strony instytucji i organizacji pozarządowych.

Za realizację Programu Aktywności Lokalnej odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie, w którym funkcjonuje zespół projektowy. Do realizacji programu w miarę potrzeb zaangażowani zostaną pracownicy socjalni oraz pracownicy administracyjni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zabłudowie. Poszczególne działania

podejmowane w PAL będą realizowane w ramach zadań określonych w projekcie pozakonkursowym.

Kierunki działań planowane w programie aktywności lokalnej.

W ramach Programu realizowane będą następujące działania:

1. Badanie potrzeb i problemów społeczności lokalnej (zlecenie przygotowania diagnozy potrzeb i problemów społecznych dla Gminy Zabłudów).
2. Stworzenie mapy zasobów i potrzeb oraz jej systematyczna aktualizacja.
3. Rozwijanie komunikacji społecznej w środowisku (edukacja społeczna i obywatelska, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych oraz integrujących).
4. Promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących.
5. Współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością.
6. Budowanie i wspieranie partnerstw lokalnych oraz promowanie pracy w partnerstwie.
7. Organizowanie spotkań z członkami społeczności lokalnej (przeprowadzenie przynajmniej raz na kwartał spotkania z przedstawicielami społeczności lokalnej np. sołtysami, lokalnymi liderami, mieszkańcami itp.)
8. Edukowanie, informowanie poprzez organizację warsztatów, wykładów, prelekcji i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (w tym Warsztaty Aktywności Społecznej: Jak kształtować wizerunek zewnętrzny? Zasady działania spółdzielni socjalnej. Warsztaty zdrowego życia. Trening budżetowy.)
9. Stworzenie Punktu Informacji Społecznej, którego celem jest poszerzanie świadomości społecznej, wskazanie możliwości rozwiązań problemów oraz uzyskanie informacji o prawach i usługach publicznych w zakresie występujących tematów: rodzina, praca, uzależnienia.
10. Wspieranie lokalnych inicjatyw.
11. Wspieranie lokalnych liderów.
12. Umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji.
13. Organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych (w tym np.: promocja harcerstwa, szkolnych grup wolontariackich itd.)
14. Poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody gminy.
15. Realizacja partnerskich programów przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, jako Centrum Integracji Społecznej.
16. Aktywizacja, integracja i wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym-promocja działań wspierających więzi pokoleniowe
17. Organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturowym, sportowym, ekologicznym i turystycznym (Konkurs na najsmaczniejsze ciasto; promocja ekologicznych środków transportu- Rajd Rowerowy; promocja biegu „My Biegamy-biegaj z nami”);
18. Superwizja dla osób zaangażowanych w realizację PAL.
19. Uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej.
20. Inne działania wynikające z aktualnych potrzeb i zgodność z celami Programu.

Program ma charakter otwarty i w każdym roku na podstawie analizy potrzeb i problemów występujących w środowisku lokalnym będą uruchomione podprogramy skierowane do konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

Rezultaty programu aktywności lokalnej.

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych oraz zwiększenie ich aktywności.

2. Zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnych oraz grup, w szczególności zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Stały monitoring potrzeb środowiska społecznego oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców.
4. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów.
5. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności.
6. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
7. Podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy.
8. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące.
9. Powstanie lokalnych grup działania, nowych organizacji pozarządowych i inicjatyw wolontarystycznych.
10. Usprawnienie przepływu i dostępu do informacji.
11. Realizacja projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności.
12. Zmniejszenie obszaru wykluczenia społecznego.
13. Poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie.
14. Aktywizacja oraz poprawa funkcjonowania w społeczeństwie osób wykluczonych.
15. Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne.

Realizatorzy programu.

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie, jednak założenia Programu Aktywności Lokalnej w Gminie Zabłudowie powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają możliwości wspierania inicjatyw społecznych, tworzenia poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy oraz mobilizowania i wspierania rozwoju jednostki, grupy i społeczności lokalnej.

Potencjalni Partnerzy ustaleny w zależności od rodzaju wdrażanego PAL:

1. Burmistrz Zabłudowa,
2. Rada Miejska,
3. Właściwe referaty, sekcje i stanowiska Urzędu Miejskiego w Zabłudowie,
4. Miejski Ośrodek Animacji Kultury,
5. Biblioteka Publiczna w Zabłudowie,
6. Policja,
7. Kluby i stowarzyszenia sportowe,
8. Ochotnicza Straż Pożarna,
9. Placówki edukacyjne,
10. Organizacje pozarządowe, związki, stowarzyszenia, fundacje, sołectwa, koła gospodyń wiejskich itp.
11. Parafie i działające przy nich zespoły i grupy,
12. Społeczność lokalna,
13. Przedsiębiorcy lokalni, zakłady pracy,
14. Media lokalne,
15. Inne instytucje działające w środowisku.
16. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
17. Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy

Finansowanie programów.

Realizacja zadań programu może być finansowana:

1. Ze środków własnych gminy zabezpieczonych w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zabłudowie,
2. Ze źródeł zewnętrznych w tym środków funduszy strukturalnych w ramach nowego programu finansowania na lata 2014-2020,
3. z dotacji,
4. z budżetu państwa,
5. ze środków własnych podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej,
6. z innych zewnętrznych źródeł, w tym darowizny i sponsoring.

Monitoring i ewaluacja.

Monitoring przeprowadzany będzie na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

Celem bieżącego monitoringu będzie:

- pomiar osiągniętego postępu i porównanie go z założonym planem,
- wskazanie na ewentualną potrzebę podjęcia działań korygujących.

Zarówno ocena jak i ewaluacja poszczególnych podprogramów następuje każdorazowo po zakończeniu realizacji w odniesieniu do zakładanych rezultatów. Corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji podprogramów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej, które zostaną przedstawione Burmistrzowi Zabłudowa.

Ponadto w terminie do 30 kwietnia każdego roku Burmistrz Zabłudowa składa Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu Aktywności Lokalnej, sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji.

Na koniec okresu programowania zostanie dokonane podsumowanie i ocena efektywności Programu Aktywności Lokalnej w postaci raportu końcowego.